

HAFTALIK GELİŞMELER (25-31 TEMMUZ 2026)

TÜRKİYE

- **Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)**, Haziran ayına ilişkin H-ÜFE verilerini açıkladı. **Hizmet Üretici Fiyat Endeksi (H-ÜFE)**, haziranda aylık bazda **%0,22 azaldı**, **yıllık bazda yüzde 31,84 artış gösterdi**. Buna göre H-ÜFE, geçen ay bir önceki aya kıyasla %0,22 azalırken geçen yılın aralık ayına göre yüzde %24,07, geçen yılın aynı ayına kıyasla %31,84 ve 12 aylık ortalamalara göre %35,03 yükseldi.
- **AA Finans Enflasyon Beklenti Anketi'ne** katılan ekonomistler, Temmuz ayında **TÜFE'nin %1,82** artmasını bekliyor. Beklentilere göre yıllık enflasyon **%32,11'den %31,80'e gerilerken**, yıl sonu enflasyon tahmini ise **%29,55** olarak öne çıktı.
- **TÜİK verilerine göre**, Haziran ayında **işsizlik oranı 0,5** puan azalarak **%7,6** seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde **%6,5 iken** kadınlarda **%9,8** olarak tahmin edildi. Mevsim etkisinden arındırılmış **istihdam oranı %48,9 oldu**. İstihdam edilenlerin sayısı 2026 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre 227 bin kişi artarak 32 milyon 733 bin kişi, istihdam oranı ise 0,3 puan artarak %48,9 oldu. Bu oran erkeklerde %66,1 iken kadınlarda %32,0 olarak gerçekleşti.
- **Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB)** ve **Suriye Merkez Bankası** arasında "**Türk Lirası Mevduat Hesabı Anlaşması**" imzalandı.
- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu **Moody's**, Türkiye'ye ilişkin periyodik incelemesini tamamladı. Kuruluş, **Türkiye'nin "Ba3" kredi notunu** ve "**durağan**" görünümünü **korurken**, reformların sürmesi halinde not artışının gelebileceği mesajını verdi.
- Yurt içinde TCMB tarafından yayınlanan Temmuz ayı sektörel enflasyon beklentilerine göre; **12 ay sonrası yıllık enflasyon beklentileri piyasa katılımcıları için %23,95'e** (Haziran: %23,81) yükselirken, reel sektör için **%32,50** (Haziran: %33,10), hane halkı için **1,2 puan düşüşle %44,94** seviyesinde gerçekleşti.
- Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) **ihracat talep endeksinin** Haziran ayında aylık bazda %1,1, **yıllık bazda ise %0,9 azalışla 98,9'a** gerileyerek ihracat pazarlarındaki talep koşullarının uzun dönem ortalamasının altında kaldığını açıkladı. Aynı dönemde ihracat pazarlarının ekonomik, sosyal ve siyasi risklere karşı direncini ölçen pazar dayanıklılık endeksi ise aylık bazda değişim göstermezken, yıllık bazda %0,8 düşüşle 98,8'e indi. TİM verilerine göre endeks, jeopolitik risklerdeki artış ve talep koşullarındaki zayıflama nedeniyle uzun dönem ortalamasının altında seyretti.
- **Vergi teminat uygulamasına** ilişkin önemli değişiklikler Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan düzenleme ile uyumlu mükellefler için avantaj sağlanırken, riskli görülen mükelleflere yönelik teminat yükümlülüğü artırıldı. Yeni düzenlemeye göre, teminatın verileceği yılda sunulması gereken ve **bir önceki yıla ait gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi kapsamında gerekli şartları sağlayan mükellefler, uyumlu mükelleflere tanınan vergi indirimi hakkından yararlanabilecek**. Haklarında sahte veya yanıltıcı belge düzenleme ya da kullanma gerekçesiyle vergi inceleme raporu hazırlanan mükellefler ise **normal teminat tutarının beş katını vermekle yükümlü olacak**.

AVRUPA BİRLİĞİ (AB)

- **Euro Bölgesi'nde Bileşik PMI temmuzda öncü veriye göre hizmet sektöründeki toparlanmanın devam etmesiyle** aylık 1,9 puan artarak **51,9** ile **son 5 ayın en yüksek seviyesine çıktı**. Hizmet PMI üç ayın ardından yeniden genişleme bölgesine geçti. **Şirketler bu yıl ilk kez istihdamı artırdıklarını**

bildirirken, gelecek döneme ilişkin büyüme beklentileri de yükseldi. Enflasyonist baskılar azalmakla birlikte yüksek seviyelerini korudu. Bununla birlikte, bu olumlu gelişmelerin önümüzdeki aylarda sürüp sürmeyeceğinin büyük ölçüde Orta Doğu'daki gelişmelere bağlı olacağı, son günlerde petrol fiyatlarındaki yükseliş ve tedarik zincirlerinde yeniden bozulma riskinin, enflasyon baskılarının tekrar artmasına ve özellikle enerji tarafında ekonomik toparlanmanın sektöre uğratabileceği değerlendiriliyor.

- **Avrupa İstatistik Ajansı Eurostat, Temmuz ayında tüketici fiyatlarının yıllık bazda %2,9 arttığını** belirtti. Tüketici fiyatları Haziran ayında **%2,8** seviyesindeydi. Euro Bölgesi'nde Temmuz ayında enflasyon, ABD-İran arasında ateşkesin bozulmasının petrol fiyatlarını yükseltmesiyle hız kazandı.

ALMANYA

- **Almanya'da iş dünyası güveninde iyileşme Temmuz ayında da devam etti.** Endeks son üç aydır yükseliş eğiliminde. **IFO İş Dünyası İklim Endeksi Temmuz'da aylık 0,9 puan artışla 86,6'ya ulaşarak şubattan bu yana en yüksek seviyeye ulaştı.** Bu artışta özellikle beklentilerdeki belirgin iyileşme etkili oldu. Ancak şirketler mevcut iş durumlarından biraz daha az memnun olduklarını belirtti. Orta Doğu'daki belirsizliğe rağmen şirketlerin artık daha az karamsar olduğu görüldü. İmalat sanayinde endeks belirgin yükseldi. Hizmet sektöründe iş iklimi iyileşti.
- **Alman Sanayi ve Ticaret Odaları Birliği'nin (DIHK) Haziran ayında 3 bin 100 şirketle düzenlediği anketin sonuçlarına göre, işletmelerin %20'si yüksek enerji maliyetleri nedeniyle Almanya'daki üretimini azaltmayı, durdurmayı veya yurt dışına taşımayı değerlendirdiğini ya da bu yönde adım attığını ifade etti.** Ankete katılan şirketlerin %49'u son 12 ayda elektrik maliyetlerinin, üçte ikisinden fazlası ise doğalgaz ve petrol giderlerinin arttığını ifade ederken, şirketlerin %33'ü temel üretim süreçlerine yönelik yatırımlarını, %25'i iklim yatırımlarını, %16'sı araştırma harcamalarını yüksek enerji maliyetleri nedeniyle ertelediğini belirtti.
- **Almanya Federal İş Ajansı (BA), işsizlik rakamlarına ilişkin Temmuz ayı verilerini açıkladı.** Almanya'da mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranı Temmuz ayında **%6,4'e yükselirken, işsiz sayısı beklentilerin üzerinde arttı.**

ABD

- **ABD Merkez Bankası'nın (FED) yılın beşinci faiz kararını açıkladı. Buna göre Fed Açık Piyasa Komitesi (FOMC) politika faizini piyasa beklentisine paralel bir şekilde %3,50-3,75 aralığında sabit bıraktı. FOMC açıklamasında, ekonomik faaliyetlerin yüksek belirsizliğe rağmen sağlam bir hızda genişlemeyi sürdürdüğü belirtildi.** Açıklamada, bu belirsizliğin bir bölümünün Orta Doğu'daki çatışmalardan kaynaklandığı ifade edildi. Fed, verimlilik artışının ve sermaye yatırımlarının güçlü seyrini koruduğunu, istihdam artışının iş gücündeki büyümeyle uyumlu ilerlediğini ve işsizlik oranının önemli ölçüde değişmediğini kaydetti.
- **ABD Başkanı Donald Trump, mevcut geçici vergilerin süresinin dolmasıyla birlikte 60'dan fazla ülkeye yönelik yeni ve çift haneli gümrük vergilerini yürürlüğe koydu.** Yeni vergiler, Trump'ın bu yılın başlarında getirdiği küresel yüzde 10'luk tarifelerin yerini alacak. Söz konusu vergiler **24 Temmuz itibarıyla ABD'ye giriş yapan veya depodan çekilen ürünler için geçerli olacak.** ABD'de iki işletme ise Trump yönetiminin 60 ticaret ortağına uyguladığı gümrük vergilerinin iptali için dava açtı.
- **ABD'de dayanıklı mal siparişleri Mayıs ayındaki aylık %4,0 azalışın ardından haziranda öncü veriye göre %0,3 ile beklentilerin altında artarak (beklenti: %1,8) 334,8 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Yeni siparişler ulaşım kalemi hariç tutulduğunda %0,6, savunma kalemi hariç**

tutulduğunda ise %0,3 arttı. Son on ayın dokuzunda artış kaydeden bilgisayar ve elektronik ürünleri sektörü %3,1 artışla bu yükselişe öncülük etti.

- **ABD'de Haziran** ayında ithalattaki düşüş, ihracattaki gerilemeyi aşınca **ürün ticareti açığı daraldı.** Ticaret Bakanlığı'nın açıkladığı öncü verilere göre, ürün ticareti açığı bir önceki aya göre **%4,2 azalarak 101,5 milyar dolara geriledi.** ABD'nin ürün ihracatı **%1,8 düşerken,** ithalatı **%2,6 azaldı.** İthalat 306,2 milyar dolar, ihracat ise 204,7 milyar dolar gerçekleşti.
- **ABD Savunma Bakanlığı, İran savaşının** silah stokları üzerindeki baskısını artırmasıyla birlikte savunma üretimini hızlandırmak amacıyla **yaklaşık 135 milyar dolar tutarında** yeni sözleşmeler açıkladı.
- **ABD ekonomisi,** tüketici harcamalarındaki artışa ve güçlü ticari yatırımlara rağmen ikinci çeyrekte beklenenden daha zayıf bir hızda büyüdü. **ABD ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde yıllıklandırılmış bazda %1,5 ile tahminlerin altında büyüdü.** Ekonomi ilk çeyrekte **%2,1 büyümüşü.** Veri, İran savaşının yol açtığı olumsuz etkilerin üstesinden gelen bir ekonomiye işaret ediyor.

DiĞER ÜLKELER

- **Çin'de sanayi şirketlerinin kâr artışı Haziran ayında ikinci ay üst üste hız keserken, teknoloji sektörlerinde yaşanan güçlü büyüme ile geleneksel sektörlerdeki zayıflık arasındaki fark daha da belirgin hale geldi.** Çin Ulusal İstatistik Bürosu'nun (NBS) yayımladığı verilere göre, **sanayi şirketlerinin kârı Haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre %15,1 arttı.** Bu oran, Mayıs ayındaki %21,1'lik artışın gerisinde kalırken, yılın en düşük büyüme hızı olarak kaydedildi. Teknoloji sektörleri ise dikkat çekici bir performans sergiledi. **Entegre devre (çip) üreticilerinin kârı geçen yılın aynı dönemine göre yaklaşık %2.580 artarken, elektronik sektörünün toplam kârı da %97'ye yakın yükseldi.**
- **İngiltere Merkez Bankası (BoE),** politika faizini piyasa beklentileri doğrultusunda **yüzde 3,75'te sabit tuttu.** Açıklamada, Orta Doğu'daki savaş sonrası yaşanan enerji krizinin İngiltere ekonomisine etkilerinin belirsizliğini koruduğuna dikkat çekilerek, "Yüzde 2'lik enflasyon hedefine ulaşılabilmesi için gerekli politika duruşu, şokun boyutu ile süresine ve şokun finansal koşullar da dahil olmak üzere ekonomi genelinde nasıl yayıldığına bağlı olacak." ifadeleri yer aldı.
- **Japonya Merkez Bankası (BOJ),** para politikasında değişikliğe gitmeyerek **faiz oranlarını sabit tuttu.** Banka, ekonomik büyüme tahminini yukarı yönlü revize ederek ekonominin para politikasında kademeli normalleşmeyi destekleyecek patikada ilerlediği mesajını verdi. Öte yandan banka, hükümetin sübvansiyonlarının etkisini gerekçe göstererek temel enflasyon tahminini **bu mali yıl için %2,8'den %2,5'e düşürdü.** BOJ, ekonominin ise **cari mali yılda %0,6 büyümesini** bekliyor.
- **Suudi Arabistan Su İdaresi, deniz suyunun arıtılmasında enerji tüketimini ve işletme maliyetlerini azaltan enerji geri kazanım cihazlarının yerli üretimine 2027'nin ilk çeyreğinde başlayacağını açıkladı.** Energy Recovery tarafından kurulacak tesis, ABD dışındaki ilk üretim merkezi olacak ve yıllık 2 bin adet kapasiteyle ülkenin yaklaşık 1.200 adetlik iç talebini karşılayarak üretimin yüzde 40'ını Körfez ülkeleri, Afrika ve Asya'ya ihraç edecek. **Toplam büyüklüğü 547 milyon riyalı aşan pazarı hedefleyen projenin, 2033'e kadar Suudi Arabistan ekonomisine yaklaşık 137 milyon riyal katkı sağlaması, 50'den fazla doğrudan istihdam oluşturması ve değer zincirinde yüzde 80'in üzerinde yerlilik oranına ulaşması bekleniyor.** Proje ile ithalat bağımlılığının azaltılması, su güvenliğinin güçlendirilmesi, teknoloji transferinin hızlandırılması ve Suudi Arabistan'ın su teknolojileri alanında bölgesel bir üretim ve ihracat merkezi hâline gelmesi amaçlanıyor.

- **İtalya'da Mayıs ayında 5,3 seviyesinde olan işsizlik oranı, Haziran ayında %5,7'ye yükseldi. Genç işsizlik oranı da yükseldi ve 15-24 yaş arası işsizlik oranı Haziran'da %18,4'e çıktı.** Mayıs ayında oran %16,9 seviyesindeydi.
- **Suudi Arabistan, 2026 yılının ikinci çeyreğinde 9,14 milyar dolar bütçe açığı verdi.** Hükümet harcamaları %11 artarken toplam gelir %12 büyüdü. Petrol gelirleri ise %22, petrol dışı gelirler %3 arttı.
- Meksika ekonomisi ikinci çeyrekte bir önceki üç aylık döneme kıyasla %1,5; 2025 yılının aynı dönemine kıyasla ise %2,2 büyüdü.
- *Hindistan'ın sanayi üretimi Haziran ayında yıllık bazda %7,3 arttı.*

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

- **Türkiye, Avrupa Birliği'nin 2026 itibarıyla mali yükümlülük aşamasına geçen Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'na (SKDM) uyum amacıyla emisyon ticaret sistemine geçiş hazırlıklarını hızlandırdı.** Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı kaynaklarından edinilen bilgiye göre, karbon piyasasının sanayi üzerindeki etkilerini en aza indirecek ve ihracatçıların rekabet gücünü koruyacak kademeli bir geçiş modeli benimsendi. Bu kapsamda **2026 yılında gönüllülük esasına dayalı "tamamlayıcı fiyat" uygulaması hayata geçirilirken, sistem iki yıl boyunca pilot ölçekte uygulanacak.** Pilot dönemde karbon fiyatlandırmasının sanayi üretimi, ihracat, maliyet yapısı ve rekabet gücü üzerindeki etkileri yakından takip edilecek.
- Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı'nın (COP31) Dönem Başkanı Türkiye'nin yürüttüğü Antalya Akdeniz İklim Diyalogu İstişare Toplantılarının 6'ncısı Cezayir'de gerçekleştirildi. "**COP31 Yolunda Akdeniz'in İklim Öncelikleri**" başlıklı toplantı, COP31 öncesinde Akdeniz bölgesine yönelik somut ve uygulanabilir sonuçlar elde etmek amacıyla planlanan istişareler kapsamında düzenlendi. **Toplantılardan elde edilecek sonuçlar, Antalya'da düzenlenecek COP31 kapsamında sunulacak "Akdeniz Sentez Notu"na yansıtılacak.**
- **Akdeniz, küresel ortalamanın yaklaşık %20 üzerinde ısınan bir bölge olarak iklim değişikliğinin etkilerini en yoğun hisseden coğrafyalar arasında yer alıyor.** Antalya Akdeniz İklim Diyalogu kapsamında daha önce Rabat, Kahire, Paris, Madrid ve Roma'da gerçekleştirilen toplantıların ardından Cezayir'de düzenlenen 6. buluşmanın ardından sürecin son istişare toplantısının gelecek haftalarda Amman'da gerçekleştirileceği belirtildi.
- **Türkiye'nin elektrik kurulu gücü, Haziran ayı sonu itibarıyla 126 bin 113 megavata ulaştı. Elektrik kurulu gücünde güneşin payı da 27 bin 210 megavat ile %21,6'ya çıktı.** Toplam elektrik kurulu gücünün %62,7'sine karşılık gelen 79 bin 62 megavatlık kısmını yenilenebilir enerji oluşturdu. Yerli kaynakların payı ise %71,9 oldu.

Kaynakça:

www.bloomberght.com; www.ntv.com.tr; www.cumhuriyet.com.tr; www.yenisafak.com;
www.akyatirim.com.tr; www.uzmanpara.milliyet.com.tr; www.aa.com.tr; tr.investing.com